

Różnice pomiędzy wykroczeniem, a przestępstwem - komentarz.

Czyny karalne pomimo wielu cech wspólnych posiadają wiele różnic. Przede wszystkim należy je podzielić na wykroczenia i przestępstwa regulowane innymi ustawami.

Wykroczenia są uregulowane Ustawą- Kodeks Wykroczeń z dnia 20 maja 1971r. a katalog przestępstw (zbrodni i występków) znajdziemy w ustawie Kodeks Karny z dnia 6 czerwca 1997 r. Podstawowa różnica pomiędzy zbrodnią a wykroczeniem sprowadza się do tego, że zbrodnię można popełnić tylko umyślnie. Wykroczenie natomiast można popełnić również nieumyślnie, jeżeli tak stanowi szczególny przepis prawa. Kolejną znaczną różnicą, bardziej praktyczną są kary wymierzane w razie popełnienia takiego czynu. Wykroczenia są zdecydowanie łagodniej karane, znacznie wcześniej upływa okres przedawnienia przestępstw (do 2 lat) niż w przypadku przestępstw (do 30 lat) i przedawnienie karalności czynu (w przypadku przestępstw następuje dopiero po 10 do 30 lat). Warto też zwrócić uwagę na fakt, że Kodeks Karny również rozgranicza czyny karalne i dzieli przestępstwa na występków i zbrodni również w oparciu o wagę popełnionego czynu. Istotny jest też fakt podejścia organów państwowych do popełnianych czynów zabronionych- w przypadku przestępstwa mają obowiązek prowadzić postępowanie, w przypadku wykroczeń- nie. Z drugiej strony nie można dostać mandatu za przestępstwo.

Kary orzekane za wykroczenia są zdecydowanie mniej dotkliwe i wynoszą- co do zasady- do 30 dni w razie kary aresztu i ograniczenia wolności i do 5 tys. złotych w razie grzywny. Można też orzec naganę. To jaka jest odpowiedzialność za popełnienie poszczególnego przestępstwa znajdziemy w odpowiednim przepisie.

W przypadku przestępstw sprawa jest zdecydowanie bardziej poważna. Skazanie za przestępstwo jest traktowane na poważnie, czas przedawnienia karalności, zatarcia skazania są wielokrotnie dłuższe, a i katalog kar i środków karnych jest o wiele bardziej obszerny, bardziej złożony i wieńczy go kara dożywotniego pozbawienia wolności.

Można więc powiedzieć, że wykroczenie jest przewinieniem zdecydowanie mniejszej wagi, ma charakter raczej porządkowy i jest łagodniej traktowane przez prawo.

Przepisy nowej ustawy o ochronie praw zwierząt powołują Inspekcję Weterynaryjną w celu realizacji przepisów tejże ustawy. Inne właściwe organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego współdziałają z samorządem lekarsko-weterynaryjnym oraz z innymi instytucjami i organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt (art.3).

Jeśli chodzi o organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, współdziałają one z powołaną Inspekcją Weterynaryjną w sprawowaniu nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt (art.34a), a także w ujawnianiu oraz ściganiu przestępstw i wykroczeń określonych w ustawie (art.40).

Katalog przestępstw i zagrażające kary znajdziemy w art. 35 ustawy:

Ustawowymi przestępstwami są przede wszystkim zabicie, uśmiercenie zwierzęcia z naruszeniem przepisów lub dokonanie uboju niezgodnie z prawem. W tych też przypadkach przewidziane kary są najsurowsze- sprawca podlega karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Kara ta jest wyższa i wynosi 3 lata jeśli działano ze szczególnym okrucieństwem.

W takich przypadkach sąd orzeka obligatoryjnie przepadek zwierzęcia, a fakultatywnie zakaz posiadania zwierząt nawet do 10 lat tytułem środka karnego. Sąd może także w takich przypadkach orzec wobec sprawcy zakaz wykonywania określonego zawodu, prowadzenia określonej działalności lub wykonywania czynności wymagających zezwolenia, które są związane z wykorzystywaniem zwierząt lub oddziaływaniem na nie, a także może orzec przepadek narzędzi lub przedmiotów służących do popełnienia przestępstwa oraz przedmiotów pochodzących z przestępstwa.

Trzeba też zwrócić uwagę na przewidzianą w ustawie karę pieniężną. Sąd może orzec nawiązkę w wysokości od 500 zł do 100.000 zł na cel związany z ochroną zwierząt, wskazany przez sąd.

O wiele szerszy jest katalog wykroczeń przewidziany przez ustawę. Przewidziane zagrożenie to kara aresztu lub grzywny.

Ustawowe zakazy postępowania:

- Zabrania się trzymania zwierząt domowych na uwięzi w sposób stały dłużej niż 12 godzin w ciągu doby lub powodujący u nich uszkodzenie ciała lub cierpienie oraz niezapewniający możliwości niezbędnego ruchu. Długość uwięzi nie może być krótsza niż 3

Zabrania się:

- 1) wprowadzania do obrotu zwierząt domowych na targowiskach, targach i giełdach;
- 2) prowadzenia targowisk, targów i giełd ze sprzedażą zwierząt domowych;
- 3) wprowadzania do obrotu psów i kotów poza miejscami ich chowu lub hodowli.

Zabrania się rozmnażania psów i kotów w celach handlowych.

Zabrania się puszczania psów bez możliwości ich kontroli i bez oznakowania umożliwiającego identyfikację właściciela lub opiekuna.

Zabrania się odławiania zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku dla zwierząt, chyba że zwierzę stwarza poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt.

· Zabrania się tuczu gęsi i kaczek na stłuszczone wątroby.

· Z zastrzeżeniem ust. 4b zabrania się utrzymywania cieląt:

- 1) powyżej 8 tygodnia życia w pojedynczych boksach;
- 2) na uwięzi, z wyjątkiem pory karmienia, a w czasie jej trwania nie dłużej niż jedną godzinę.

· Przepis ust. 4a pkt 1 nie dotyczy gospodarstw rolnych, w których jednocześnie utrzymywane jest mniej niż 6 cieląt

Zabroniona jest obsada zwierząt ponad ustalone normy powierzchni dla danego gatunku, wieku i stanu fizjologicznego jest zabroniona.

Zabrania się importu zwierząt i produktów zwierzęcych uzyskanych w wyniku chowu lub hodowli z naruszeniem przepisów niniejszej ustawy.

Zabrania się w szczególności:

- 1) przeciążania zwierząt;
- 2) używania do pracy zwierząt chorych lub niedożywionych;
- 3) używania uprzęży, wędzideł, rzędów wierzchowych, juków, podków, pojazdów lub narzędzi mogących, ze względu na zły stan techniczny lub niewłaściwą konstrukcję, spowodować obrażenia ciała lub śmierć zwierzęcia;
- 4) używania do popędzania zwierząt przedmiotów lub narzędzi, które mogą spowodować okaleczenie zwierzęcia;
- 5) zmuszania do wyczerpującego kłusu lub galopu zwierząt ciągnących ładunek;
- 6) używania do zrywki drewna koni poniżej piątego roku życia.

Zabrania się stosowania wobec zwierząt farmakologicznych i mechanicznych metod i środków dopingujących.

Zwierzęta, o których mowa w ust. 1, powinny mieć zapewniony właściwy wypoczynek.

Zabrania się w szczególności wykorzystywania tych zwierząt bezpośrednio po transporcie, bez regeneracji wypoczynkowo-ruchowej.

Zabrania się wykorzystywania zwierząt w widowiskach i sportach noszących znamiona okrucieństwa, w szczególności zabrania się organizowania walk z udziałem byków, psów, kogutów.

Nie wolno prowadzić tresury zwierząt wyłącznie w celu zwiększenia ich agresywności.

Zabrania się zmuszania zwierząt do wykonywania czynności, które powodują ból lub są sprzeczne z ich naturą.

Zabrania się działalności menażerii objazdowych.

Zabrania się propagowania lub upowszechniania drastycznych scen zabijania, zadawania cierpienia lub innej przemocy, ze strony człowieka, której ofiarami są zwierzęta, chyba że sceny te mają na celu napiętnowanie okrutnego zachowania wobec zwierząt

Ustawowe nakazy postępowania:

· Kto utrzymuje zwierzę domowe, ma obowiązek zapewnić mu pomieszczenie chroniące je przed zimnem, upałami i opadami atmosferycznymi, z dostępem do światła dziennego, umożliwiające swobodną zmianę pozycji ciała, odpowiednią karmę i stały dostęp do wody.

Kto utrzymuje zwierzęta gospodarskie jest obowiązany do zapewnienia im opieki i właściwych warunków bytowania.

Warunki chowu lub hodowli zwierząt nie mogą powodować urazów i uszkodzeń ciała lub innych cierpień.

Wprowadzenie dotychczas niestosowanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej technologii chowu zwierząt wymaga uzyskania zezwolenia marszałka województwa stwierdzającego, że technologia spełnia wymogi określone ustawą.

Sposób i warunki używania zwierząt do pracy nie mogą stwarzać nieuzasadnionego zagrożenia dla ich życia i zdrowia ani zadawać im cierpienia.

Osoba wykorzystująca zwierzęta do pracy ma obowiązek zapewnić im, w ciągu każdej doby, wypoczynek dla regeneracji sił, właściwy dla danego gatunku.

Warunki występów zwierząt, o których mowa w ust. 1, muszą być określone w przygotowanym przez organizatora występu scenariuszu lub odpowiednim programie zatwierdzonym przez Głównego Lekarza Weterynarii albo wskazaną przez niego osobę.

Do tresury i pokazów dla celów widowiskowo-rozrywkowych mogą być wykorzystywane tylko zwierzęta urodzone i wychowane w niewoli i tylko takie, którym mogą być zapewnione warunki egzystencji stosowne do potrzeb danego gatunku.

Tresura zwierząt do celów widowiskowo-rozrywkowych i obronnych nie może być prowadzona w sposób powodujący ich cierpienie.

Zwierzęta wykorzystywane do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych mogą być przetrzymywane, hodowane i prezentowane jedynie w stadninach, cyrkach lub bazach cyrkowych oraz w miejscach przeznaczonych dla zwierząt wykorzystywanych do celów specjalnych, pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej.

Przetrzymywanie, hodowla lub prezentacja zwierząt, o których mowa w ust. 1, musi być wykonywana w sposób gwarantujący bezpieczeństwo ludzi i zwierząt.

Pozyskiwanie zwierząt wolno żyjących (dzikich) w celu preparowania ich zwłok wymaga zezwolenia marszałka województwa właściwego ze względu na miejsce wykonywania eksponatów.

Pozyskiwanie zwierząt wolno żyjących (dzikich) w celu tworzenia kolekcji spreparowanych zwłok tych zwierząt wymaga zgody marszałka województwa właściwego ze względu na miejsce tworzenia takiej kolekcji. Prowadzący pojazd mechaniczny, który potrącił zwierzę, obowiązany jest, w miarę możliwości, do zapewnienia mu stosownej pomocy lub zawiadomienia jednej ze służb, o których mowa w art. 33 ust. 3.

Zabiegi lekarsko-weterynaryjne na zwierzętach są dopuszczalne dla ratowania ich życia lub zdrowia oraz dla koniecznego ograniczenia populacji i mogą być przeprowadzane wyłącznie przez osoby uprawnione.

Zabiegi lekarsko-weterynaryjne i zootechniczne lub inne zabiegi wynikające z technologii produkcji mogą być wykonywane na zwierzętach wyłącznie przez osoby posiadające kwalifikacje określone odrębnymi przepisami, z zachowaniem koniecznej ostrożności, w sposób zapewniający ograniczenie cierpień i stresu zwierzęcia.

Zabiegi powodujące ból wykonuje się w znieczuleniu ogólnym albo miejscowym, z wyjątkiem tych zabiegów, które według zasad sztuki weterynaryjnej wykonuje się bez znieczulenia.

Warunki występów, treningów i tresury oraz metody postępowania ze zwierzętami wykorzystywanymi do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych nie mogą zagrażać ich życiu i zdrowiu ani powodować cierpienia.

autor-RSOZ Kamila Konieczny

